

Zaključci konferencije „Digitalizacija foto-građe“ (5-6. maj 2016)

Muzej istorije Jugoslavije, Beograd

Konferencija „**Digitalizacija foto-građe**“ realizovana je u Muzeju istorije Jugoslavije (MIJ) od 5. do 6. maja 2016. godine uz podršku Švajcarskog nacionalnog fonda za nauku i Ministarstva kulture i informisanja RS. Ovaj stručni skup deo je projekta *Vizuelni arhiv Jugoslavije* na kojem pored MIJ učestvuje i Univerzitet u Bazelu. Tokom konferencije predstavljeno je dvadeset stručnih radova u okviru kojih su izneti značajni primeri uspešne prakse iz Srbije i regiona, kao i pregled teorijskih okvira različitih disciplina neophodnih za integralno sagledavanje digitalizacije foto građe.

Za vreme debata učesnici konferencije upoznati su i sa činjenicom da je fomirana Koordinatorska grupa za uspostavljanje nacionalnog agregatora za Evropeanu u Srbiji, kao i sa budućom ulogom DARIAH i Narodne biblioteke Srbije u vezi sa prezentacijom digitalnih sadržaja. Osim toga razmenjene su korisne informacije o mogućnostima preuzimanja priručnika za digitalizaciju Narodne biblioteke, kao i o priručniku koji je pripremio Centralni institut za konzervaciju, a čija se prezentacija očekuje uskoro.

Zahvaljujući velikoj zainteresovanosti stručnjaka iz institucija i organizacija širom Srbije i njihovoj spremnosti da se unapredi domaća praksa, konferencija *Digitalizacija foto-građe* zaključena je sledećim konstatacijama i predlozima za budući zajednički rad na ovom polju:

- Postoji potreba za **godišnjim stručnim skupom** koji bi predstavio prakse digitalizacije foto-građe u svim institucijama zaštite;

- Izuzetno je važno da se pored stručnih skupova, bar jednom godišnje organizuje i **manifestacija u koju bi bila uključena i šira javnost**, poput festivala digitalizacije;
- S obzirom da digitalizacija predstavlja kompleksan proces, koji podjednako uključuje pravnu, tehničku i društvenu zaštitu, izuzetno je značajno integrativno sagledavanje digitalizacije i **uspostavljanje kontrolisanog sistema upravljanja digitalizacijom** na institucionalnom, ali i nacionalnom nivou kroz definisanje šireg dijapazona ciljeva/rezultata/aktivnosti, a ne, kao do sada, samo kroz potenciranje tehničkog aspekta ili potenciranje vidljivosti najčešće na internacionalnim platformama;
- Tokom konferencije više puta je podvučena sveobuhvatnost procesa digitalizacije i iskazana potreba da se pored zvaničnog nacionalnog tela za saradnju sa Evropeanom uz podršku DARIAH i Narodne biblioteke Srbije, **uspostave i drugi mehanizmi za zvaničnu podršku** naročito (poput kontakt osoba u okviru različitih institucija, formalnih grupa ili preporučenih institucija) i u ostalim segmentima poput permanentne edukacije, tehničke podrške, nadzora i sl;
- Ukazano je na potrebu za formiranjem **regionalnih centara** gde bi se grupisala specifična oprema za digitalizaciju, koja bi bila dostupna ustanovama zaštite tog regiona, a koju ustanove ne bi mogle same da kupe ili zbog rentabilnosti kupovina nije opravdana;
- Istaknuta je izuzetno velika potreba za permanentnom edukacijom zaposlenih u ustanovama kulture koji se bave ili će se baviti digitalizacijom, kao i za postojanjem preporučenih ustanova koje će **organizovati obuku u okviru tehničkog aspekta digitalizacije** (npr. treninzi za skeiranje, fotografisanje, tehničku obradu);

- Proces digitalizacije foto-građe ne odnosi se samo na građu koja se nalazi u ustanovama zaštite, već i na građu za koju su po zakonu nadležne. Istaknut je problem **zaštite vrednih privatnih kolekcija i foto dokumentacija različitih ustanova** (medijskih kuća, fabrika...), kao i potreba za mapiranjem tih kolekcija i uspostavljanje saradnje sa lokalnom zajednicom;
- Prepoznata je potreba za **aktivnijim nadzorom procesa digitalizacije foto-građe posebno u muzejima**;
- S obzirom na konstantan **nedostatak finansijskih sredstava** za digitalizaciju kao i **hroničnan nedostatak kadrova** koji se digitalizacijom bave, a naročito imajući u vidu da se ovakva situacija neće u skorije vreme promeniti, učesnici konferencije su istakli da bi ovo trebalo imati u vidu kao jedan od ključnih rizika u planiranju budućeg razvoja.